

Pěstění lesů I

**Volba koncepce pěstění lesů –
nejdůležitější základní rozhodnutí
při hospodaření v lesích**

Tomáš Vrška
Ústav zakládání a pěstění lesů MENDELU

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a Státním rozpočtem ČR InoBio – CZ.1.07/2.2.00/28.0018

Pěstění lesů I

**Volba koncepce pěstění lesů –
nejdůležitější základní rozhodnutí
při hospodaření v lesích**

Tomáš Vrška
Ústav zakládání a pěstění lesů MENDELU

Volba koncepce pěstění lesů – nejdůležitější základní rozhodnutí při hospodaření v lesích

1. Co to je základní rozhodnutí v pěstění lesů
2. Jaký význam má základní rozhodnutí
3. Lesnicko-politický kontext základního rozhodnutí
4. Co ovlivňuje základní rozhodnutí
  - 4.1. Přírodní podmínky
  - 4.2. Aktuální stav lesních porostů
  - 4.3. Dlouhodobé cíle vlastníka
  - 4.4. Legislativa – společenské cíle (vlivy)

1. Volba koncepce - základní rozhodnutí v pěstění lesů

Volba koncepce – tedy základní rozhodnutí v pěstění lesů je definice dlouhodobých cílů a postupů v nakládání s lesem.

Budete se učit postupy a modely hospodaření, ale na konkrétním místě a v konkrétních podmínkách je třeba si zvolit ten správný.

Pasečný/nepasečný způsob hospodaření? Které hlavní produkční dřeviny? Zajímá mě více objemová nebo hodnotová produkce? Časová úprava lesa nebo výběrné principy hospodaření? Jaké jsou limity „mých“ stanovišť?

Pracujeme na různých prostorových úrovních:

soukromý vlastník 30 ha – jeden typ stanoviště a dva porostní typy

-státní lesy 1,2 mil. ha – kompletní spektrum stanovišť v ČR a porostních typů

2. Jaký význam má volba koncepce - základní rozhodnutí

Do jisté míry určuje:

- budoucí stabilitu porostů
- budoucí výnosovost porostů (rentabilitu hospodaření)
- budoucí funkci lesa jako ekosystému v krajině
- atd.

Jedná se o dlouhodobé rozhodnutí, přesahující délku aktivního působení jednoho správce.

Je to nejdůležitější rozhodnutí pro vlastníka i pro pěstitele/správce.

Největší chybou lesnictví jsou časté změny základních rozhodnutí a naopak nevyjasněnost cílů u některých vlastníků/správců.

Modifikace, reagující na aktuální změny přírodního prostředí jsou nutné – modifikace ale není změna celého konceptu.

3. Lesnicko-politický kontext základního rozhodnutí

Soudobé požadavky

Od trvalosti a vyrovnanosti produkce dřeva k dnešnímu setrvalému harmonicky vyváženému poskytování všech požadovaných užitků.

=

Od lesního hospodářství zaměřeného na zužitkování dřeva k funkčně integrovanému (polyfunkčnímu, více/mnohoúčelovému).

Helsinská rezoluce H1 (1993):

„Trvale udržitelné hospodaření v lesích je správa a využívání lesů a lesní půdy takovým způsobem a v takovém rozsahu, které zachovávají jejich biodiverzitu, produkční schopnost a regenerační kapacitu, vitalitu a schopnost plnit v současnosti i budoucnosti odpovídající ekologické, ekonomické a sociální funkce na místní, národní a globální úrovni a které tím nepoškozují ostatní ekosystémy.“

3. Lesnicko-politický kontext základního rozhodnutí

Lesnictví ČR se řídí principy státní lesnické politiky

První zásady státní lesnické politiky přijaté po listopadu 1989 byly schváleny usnesením vlády ČR č. 249 ze dne 11.5.1994.

S ohledem na mezinárodní vývoj a zejména na naše členství v EU a z toho vyplývající závazky (viz národní lesnické programy a Akční plán EU pro lesnictví) byly zásady nově přepracovány a schváleny usnesením vlády ČR č. 854 z 21.11.2012

Zásady byly inspirovány a upřesňovány závěry mezinárodních jednání:

- Úmluva o biodiverzitě na Konferenci OSN o životním prostředí a rozvoji, Rio de Janeiro, 1992
- Ministerské konference o ochraně lesů v Evropě: Strassbourg 1990, Helsinky 1993, Lisabon 1998, Vídeň 2003, Varšava 2007
- Seminář expertů o trvale udržitelném vývoji lesů severského a mírného pásma, Montréal, 1993

4. Co ovlivňuje základní rozhodnutí

4.1. Přírodní podmínky lesů

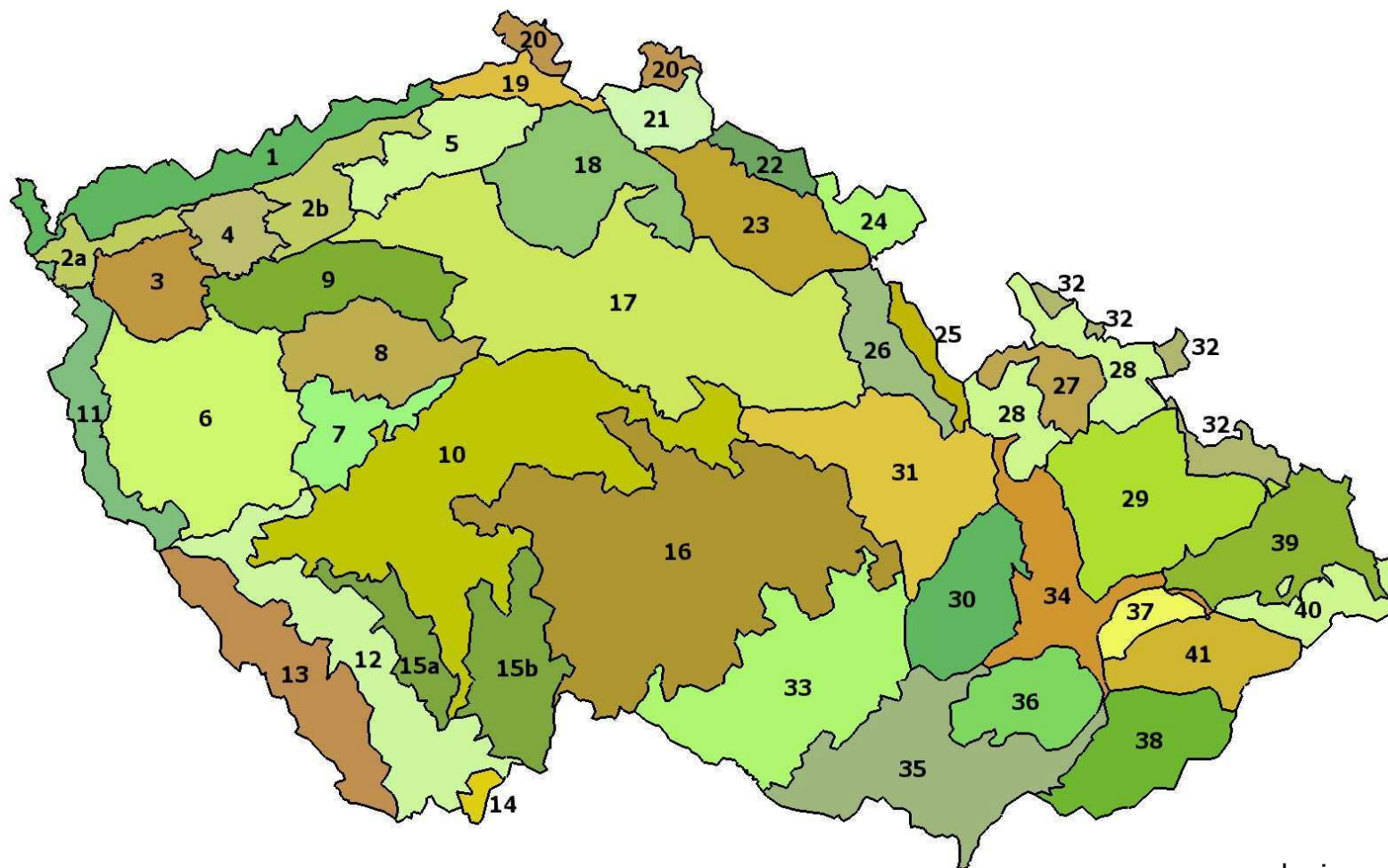
- makroklimatické podmínky a obecnější stanovištní charakteristiky – přírodní lesní oblasti – ÚHÚL – www.uhul.cz
- potenciální přirozená vegetace – potenciální přirozená druhová skladba
- produkční potenciál stanovišť
- ekologické a produkční vlastnosti dřevin
- potenciální prostorová struktura porostu
- prognózy změn přírodních podmínek

4. Co ovlivňuje základní rozhodnutí

4.1. Přírodní podmínky lesů

makroklimatické podmínky a obecnější stanovištní charakteristiky –
přírodní lesní oblasti – ÚHÚL – www.uhul.cz

4. Co ovlivňuje základní rozhodnutí

4.1. Přírodní podmínky lesů

makroklimatické podmínky a obecnější stanovištní charakteristiky –
přírodní lesní oblasti – ÚHÚL – www.uhul.cz

pro všech 41 přírodních lesních oblastí (PLO) je zpracován

Oblastní plán rozvoje lesů:

- analýzy aktuálního stavu lesa
- charakteristiky zastoupených SLT
- zastoupení cílových HS
- hospodářská doporučení

Důležitý zdroj informací při formulaci základního rozhodnutí.

4. Co ovlivňuje základní rozhodnutí

4.1. Přírodní podmínky lesů

potenciální přirozená vegetace – potenciální přirozená druhová skladba

Přehled souborů lesních typů:

RADA	ostřemí	lysá						žitá				abokácí humusem			abokácí vodou			olejná			podmoklná		rašeliná		
LUS	verothermní	zelená	chudá	kyseá	kamenitá	límežovná	středně bohatá	vysoká	bohatá	hnilá	okvětní	ocedzní	jovalný	lůhy	útkátní	vřídá	středně bohatá	kyseá	chudá	chudá	středně bohatá	středně bohatá	chudá		
9		8Z																						9R	
8		8Z	8Y	8M	8K	8N		8S	8F				8A			8V	8O	8P	8Q	8T	8G			8R	
7		7Z	7Y	7M	7K	7N		7S	7F			7B			6L	7V	7O	7P	7Q	7T	7G			7R	
6		6Z	6Y	6M	6K	6N	6I	6S	6F		6B	6H	6D	6A		6V	6O	6P	6Q	6T	6G			6R	
5		5Z	5Y	5M	5K	5N	5I	5S	5F	5C	5B	5W	5H	5D	5A	5J	5V	5O	5P	5Q	5T	5G		5R	
4	4X	4Z	4Y	4M	4K	4N	4I	4S	4F	4C	4B	4W	4H	4D	4A		4V	4O	4P	4Q	4T	4G		4R	
3	3X	3Z	3Y	3M	3K	3N	3I	3S	3F	3C	3B	3W	3H	3D	3A	3J	3U	3V	3O	3P	3Q	3T	3G		3R
2	2X	2Z	2Y	2M	2K	2N	2I	2S		2C	2B	2W	2H	2D	2A		2V	2O	2P	2Q	2T	2G			
1	1X	1Z	1M	1K	1N	1I	1S			1C	1B	1W	1H	1D	1A	1J	1L	1U	1V	1O	1P	1Q	1T	1G	

boj	OX	OZ	OY	OM	OK	ON	OC
-----	----	----	----	----	----	----	----

zdroj: www.uhul.cz

OO	OP	OQ	OT	OG	OR
----	----	----	----	----	----

4. Co ovlivňuje základní rozhodnutí

4.1. Přírodní podmínky lesů

potenciální přirozená vegetace – potenciální přirozená druhová skladba

Řada		SOUBORY LESNÍCH TYPŮ																									
		azonální (nevyvinutá)										zonální (klimaxová)						azonální (ovlivněná vodou)									
		přechodná			extrémní			exponovaná				kyselá			živná			oglejená		podmáčená		lužní					
lvs	kal	W	C	X	Z	Y	J	A	F	N	M	K	I	S	B	H	D	V	O	P	Q	T	G	R	L	U	
9	kleč				KOS7-9 SM1-3 JR VR sl. BR							SM5-8 KOS2-5 JR	Přirozená skladba dřevin												KOS8-10 SM+2		
8	SM				SM8 JR2 BR (KOS)	SM9-10 JR+1 BR		SM8 BK1 KL1 JR (JD)	SM10 JD BK JR (KL)	SM9-10 JR+1 BK KL (JD)	SM9 JR1 (BK) (JD)	SM10 JR BK (JD) (KL)						SM10 KL OLŠ (JD,BK) (BRP,JR)				SM10 BRP JR (JD)	SM8 BRP2 JR (KOS)	SM9 OLŠ BRP) 1 JR (KOS)	SM8 BRP2 JR (KOS)		
7	bkSM				SM7 BK2 JD1 BR JR	SM7 BK1-2 JD+1 (BR,JR)1 BO		SM4-5 BK2-3 JD1 KL1	SM7 BK2 JD1 KL	SM7 BK2 JD1 JR BR,KL	SM7 BK2 BR1 JD BO,JR	SM7 BK2 JD1 JR (BO)			SM7 BK2 JD1 KL	SM7 BK2 JD1 KL		SM7 BK1 JD1 KL1 (OLŠ)	SM7 JD3 BK JR,(BO)	SM8 JD2 BK BRP JR,(BO)	SM8 BK BO BRP	SM8 JD1 BRP1 JR,OLŠ (BO)	SM8 JD2 OLŠ BRP JR,(BO)	SM9 BRP1 JR (BO)			
6	smBK				SM4 BK4 JD1 BR1 JR,(BO)	SM4 BK4 JD1 JR,(BO)		BK4-5 JD3 SM1-2 KL1 (JL)	BK4-5 SM2-3 JD3 KL	SM4 BK4 JD2 KL BR,(BO)	SM4 BK4 JD1 JR,BO	SM4 BK4 JD2 JR	SM4 BK4 JD2	SM4 BK4 JD2	SM3 BK4 JD3 KL	BK6 JD2 SM2 KL	BK6 JD2 SM2 KL	BK5 JD3 SM2 KL	JD4 SM3 BK3 KL (JS,OL)	JD5 SM3 BK2	JD5 SM4 BK1 (BO)	JD5 SM4 BK1 BR(P) BO	JD4-5 BRP2 DBL1 SM1-2 BO1,OL	JD6-7 SM2-3 OL1 BK OS	SM10 JD OLŠ (BO)	OLŠ8 SM2 BRP,JR OS,KL (JD,JS)	
5	jdBK	BK7 JD2 KL1 JS JL	BK6-7 JD1-2 DB1 LP1 (KL)		BK6 JD2 BR1 BO+1 SM+1	BK7 JD2 BR1 SM	BK4 JD3 KL2 JL1,LP JS,SM	BK5 JD3 KL2 JL JS,(SM)	BK6 JD3-4 KL+1 JL (SM)	BK5 JD4 SM1 KL (BR,BO)	BK6-7 JD1-2 (BO,SM)1 BR1 (DB)	BK5-6 JD3-4 SM1	BK5 JD4 SM1	BK5 JD5 KL SM	BK6 JD4 KL (SM)	BK6 JD4 KL (SM)	BK6 JD3 KL1 (SM) (JS)	JD4 BK4-5 SM1 KL+1 (JS,OL)	JD7 SM1 BK2 OS (OS)	JD7 SM1 BK2 OS (BO)	JD6 BK1-2 BR1 BO+1, (DBL)	JD4-5 BRP2 DBL1 SM1-2 BO1,OL	JD6-7 SM2-3 OL1 BK OS	SM6 BK3 BRP1 OL KRUS	OLŠ-8 OLŠ SM1-2 JS1-2	SM1-3 BK2-3 JS2 JD2,JL	
4	BK	BK9 JD1 LP,(BB) JV,(DB) JS,(BRK)	BK7 JD1 DB2 LP JV,TR	BK6 DB1 BO1 JD,VB LP,BR	BK6 DB2 JD1 BR1 BO	BK6 DB2 JD1 BO1 BR		BK6 LP2 JV1 JL,(JS)	BK7 JD2 LP,(JV)1 (DB)	BK7 DB1 JD2 LP,(LP) (BR,BO)	BK6 DB2 JD1 BR1 BO	BK7 DB1 JD2 LP (LP) (BR)	BK7 JD2 DB1 BR (BR)	BK6 JD2 DB (BK10)	BK6 JD2 DB LP (JV) (BK10)	BK6 JD2 DB LP (JV) (JS)	BK6 JD1 LP2 JV1 (JS,OL)	JD4 BK4 DBL1 JV1 (JS,OL)	JD4 BK3 DBL3 OS (LP)	JD4 DBL4 BK1 OS1 (SM,OL)	JD4 BK+1 BR1 BO+1,OS		JD6 DBL3 OL1 BK SM	SM10 OL JD BRP BO			
3	dbBK	BK6 DB3 LP1 HB,BRK JV,JS,JD	BK6 DB3 LP1,TR JV,BRK HB,(BO)	BK7 DB4 LP1 JV,BRK (JD),BB	BK5 DB4 BR1 BO JD	BK5 DB4 BR1 BO JD	BK4,JS LP2,HB JV2,JL JD1,TS DB1,BRK	BK5 LP2 DB1 JV1 JD1 JV	BK6 DB2 LP1 JD1 JV	BK5-6 DB3 JD1 LP,(JV)+ BO (JD)	BK5 DB4 BR1 BO (LP,BR)	BK6 DB3 LP1 JD1 HB	BK5 DB3 LP1 JD1 HB	BK5 DB3 LP1 JD1 HB	BK5-6 DB2-3 HB1 LP JV,BRK	BK5-6 DB2-3 HB1 LP JV,BRK	BK6 DB2 LP2 JV,JD (JS,JL)	JD3 BK3 DBL3 JV1 (JS,OL)	JD4 BK3 DBL3 LP OS			DBL6 JD2 BRP1 BO1 OS,(SM)	DBL5 JD4 (OL,BK)1 SM (BO)	SM4-8 BO1-3 BRP2 SM	OL7 JS3 SM JV (DBL,OS)	JS4 BK2 JD2,LP JV2,JL SM,DBL	
2	bkDB	DB6 BK3,JV LP1,JS HB,TR BRK,BB	DB7 BK2 LP1,TR BRK,(BO)	DB5 DB2 BK2 HB1,BB LP1,BRK	DB7 BK2 BR1 BO HB		DB5 BK1-2 LP1-2 JV1,(JS) HB1,BB		DB6-7 BK3 BR1 BO, (JV)	DB7 BK2 BR1 BO	DB7 BK3 BO BR, JR (LP,HB)	DB7 BK3 BO LP (LP,HB)	DB5 BK3 HB1 LP	DB6 BK3 HB1 LP JV,BRK	DB6 BK3 HB1 LP JV,BRK	DB6 BK1 LP1 JV1,(JS) HB1,(JL)	DBL5 JD1-2 BK1-2 JS1,JL JV1,(OL)	DBL6 JD2 BK1-2 LP+ HB,OS	DBL6 JD3 BK1 OS BR	DBL6 JD2 BK+1 BR1 BO+1,OS					DBL5 JS3 JL1,OS JV1,OL LP,(TP)		
1	DB	DB8 HB1 LP1 BRK MK,(BO)	DB4-6 DBP2-3 HB1,MK BRK1 LP,BB	DB9 DBP2 HB BO		DB3 LP2 JV2,TS HB2,TR (BRK,BB)	DB6-7 HB1-2 LP1 JV1,TS BRK,BB		DB8 HB1 BR+1 BO	DB6-10 BO0-3 BR1 JR (HB)	DB9 BR1 JR BO (HB)	DB8 HB1 LP,(BR)1 BO	DB8 HB1 BO1 BR LP,(CER)	DB8 HB1 LP BRK	DB8 HB2 LP,BB BRK (DBP)	DB7 HB1 LP1 JV1 (JS,JL)	DBL5 JS2 JL1 LP1,JV HB1,(OL)	DBL8 HB1 LP1 OS BR	DBL7 BR2 SM1 OS	DBL7 BR2 SM1 OS	DBL7 BR2 SM1 OS	OL8 BRP1 SM1 OS (VR,JR)	OL8 VR3 TP1 OS (OL10)		DBL4 JL2 JB2,JV HB1,(OL) LP1,(TP)	DBL+3 TP3-6 JL2 JS2 VR(OL)+1	
0	BOR	BO8-10 SM+2 BR+1 (JD) (BK,DB)	BO9 DB1 HB,MK BK,LP BR,BRK	BO9 DB1 DB (BK) (SM)	BO4-7 SM2-5 BR1 (DB) (BK,JD)		BO5 SM4 DB1 BK DB,(JD)	BO8 DB1 BK1 BR (SM)										BO5 DBL4 JD1 SM BR	BO6 DBL3 JD1 SM BR			BO8 BRP2 DBL SM	SM3-6 BO3-6 BRP1 SM	BL8 (BO) BRP2 SM			

4. Co ovlivňuje základní rozhodnutí

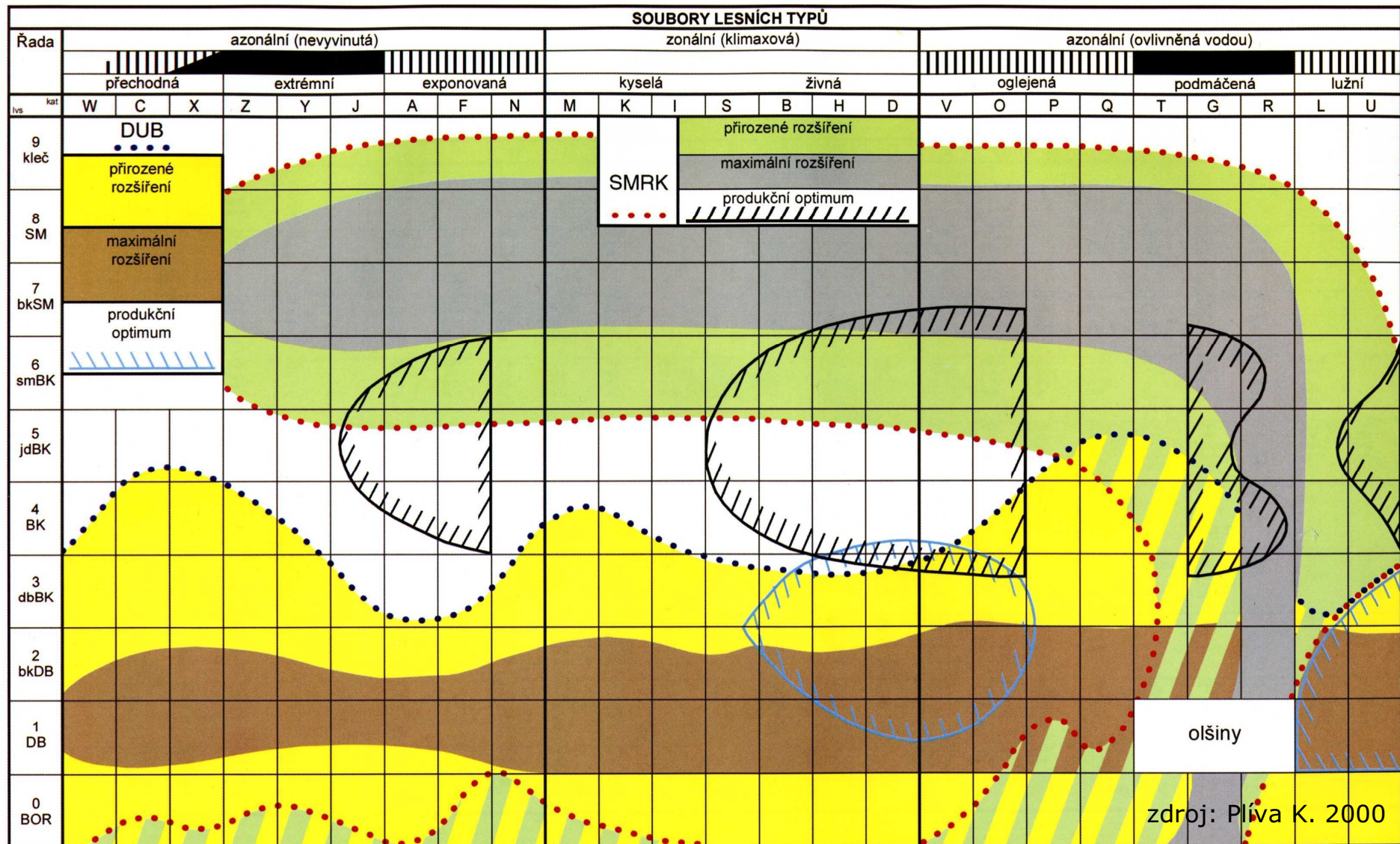
4.1. Přírodní podmínky lesů produkční potenciál stanovišť

SOUBORY LESNÍCH TYPŮ																										
Řada	azonální (nevyvinutá)										zonální (klimaxová)						azonální (ovlivněná vodou)									
	přechodná			extrémní			exponovaná				kyselá			živná			oglejená				podmáčená			lužní		
lvs	kal	W	C	X	Z	Y	J	A	F	N	M	K	I	S	B	H	D	V	O	P	Q	T	G	R	L	U
9	kleč				KOS							SM9														
8	SM				SM-9	SM(7)8-9		SM5-8(9) BK8(-9)	SM6-8	SM6-8	SM6-9	SM6-8(9)		SM6-8(10)				SM6-8(-9)				SM7-9	SM-9	SM4-6(7)	SM-9	
7	bkSM				SM8-9 BK-9	SM(8)7-9 JD7-9 BK9		SM4-5 BK7-8 JD7	SM4-6 BK7 KL6-7	SM6-8 BK8	SM7-9 BK9 JD8-9	SM6-7 BK8 JD6-8		SM6 JD6-7 BK7-8	SM4-5 JD5-7 BK7			SM3 JD5 BK6	SM3-4 JD5	SM5 JD6-7 BK(7),8	SM6-8 JD8 BK8-9	SM6-8(9) JD8	SM(3)4-5 JD5	SM6-8		
6	smBK				SM8-9 BK9 BR-3	SM(5)6-8 BK6-8 JD6-8		SM2-4 JD4 BK5 KL6	SM2-4 JD2-4 BK2-4	SM5-6 JD5-6 BK8	SM7-8 BO6-8 BK6 BR3	SM5-6 BK6 JD5	SM(3)4-6 JD4-6 BK5-6	SM3-4 JD4 BK5	SM2-3 JD2-3 BK3-4	SM2-4 JD2-4 BK4	SM2-3 JD2-3 BK3(4)	SM2-3 JD3	SM2-4 JD4 BK6	SM4-5 JD5-6 BK6-7	SM6-7 JD7 BK7-8		SM3-5 JD3-5	SM3-5	OLŠ2-5 SM5	
5	jdBK	BK3-5 KL4-5 MD4-5	BK4-5 JD6 MD5		BO8-9 BK9 SM8-9	SM(5)6-8 BK7 JD7	SM3-6 JD3-6 BK5 KL5	SM3-5 BK4-5 KL5	SM2-4(5) JD2-5 BK2-4(5) KL2-5	SM5-6 JD5-6 BK5-6	BO6-8 BK7-8 BR3	SM5(6) BK5-6 JD5(6) MD5	SM4-6 JD4-6 BK4-6 MD4-6	SM3-5 JD3-5 BK3-5	SM2-3 JD2 BK3-4	SM2-4 JD2-4 BK3-4	SM1-3 JD1-3 BK3	SM1-3(4) JD2-3 BK4	SM2-4 JD4 BK5	SM4-5 JD5-6 BK6	SM6-7 JD7 BK8	BO5-7 SM6-7 JD7 BRP3	SM3-4 JD3(4) OL5	SM7-9 BO6(8)	OLŠ SM2-3 JS2-3	SM1-3 JD1-3 BK3 JS1-3
4	BK	BK3-5 JV3-5 MD3-5	BK5 BO5 LP5 MD5	BK9 DB9 LP9 BO7	BO8-9 BK9 DB9 BR-3	BO6 BK(5),7 SM6-7	SM3-5 BK3-5 LP3-5 JV3-5	SM3-4 JD3-4 BK3-4 JV4	SM5-7 BK5-6 JD5-6 BO5-7	BO7-8 BK7-8 BR3	SM4-6 BK5-6 JD5-6 BO5-6	SM5 BK5 JD5 MD5	SM4 BK2-5 MD3-4 JD4-5	SM2-4 BK2-4 JD2-4 MD2-4	SM2-4 BK2-4 JD2-4 MD2-4	SM2-3 BK3 LP JD2-3	SM1-3 JD2-3 BK4	SM3-4 JD4 DL4 BK4-5	SM5 JD5-6 DBL5-6 BK5-6	BO5-7 JD7 DBL7-8		SM3-4 JD3-4 DBL4 OL4	SM3-4(5)			
3	dbBK	BK2-5 LP2-5 JV2-5 MD1-4	BO5-7 BK5-7 LP DB7	BK8 LP8 DB8-9	BO8-9 BK9 DB9 BR-3	BO6-7 BK7 DB7	BK4-5 LP8 JV6 DB7	SM3-7 BK4-5 JV5	SM3-5 JD3-5 BK3-5 JV3-5	SM5-7 BK6 BO5-6	BO7-8 BK7-8 DB8	BO5-6 SM5-6 DB8-7 BK6	SM4 JD5 BK4-5 MD3-4	SM2-5 BK2-5 JD3-4 MD3-4	SM3-4 BK3-4 JD3-4 MD2-3	SM3-4 JD3-4 BK3	SM1-3 JD3 BK4	SM3-5 DBL3-4 JD3-5 BK5			BO5-8 DBL7-8 JD7-8	SM3-5 JD4-5 DBL5 BK7	SM5-7 BO5	OL2-3 JS2 SM2	SM1-3 JD2-3 JS1-3 BK3	
2	bkDB	DB4-6 BK3-5 LP3-5 MD4	BO6-7 DB6-7 LP BK7 MD6	DB(7),9 BK9 BO6	BO8-9 DB9-9 BK9		BO5-6 DB6-7 BK4-6		BO5-7 DB7 BK7 LP6-7	BO7-8 DB8 BK8-9	BO5-7 DB6-7 BK7	BO5-6 DB5-7 BK5 MD4-5	DB5 BK5 BO5 MD4-5	DB3-5 LP5 BO5(6)	DB3-5 BK4-5 LP MD2-4	DB3-5 BK3-5 LP3-5	DBL3-4 JS2 JD3	DBL3-5 JD5 BK6-7	BO4-5 DBL5-6 JD5-7 BK7	BO5-7 DBL7-8 JD7-8 BK8(9)		OL3-5 SM6-8 BRP3	OL3-4 SM3-5		DBL2-3 JS1-2	
1	DB		BO7 DB7-8 HB8	DB-9 HB9	DB8-9 BO8-9 BR3		DB7-8 JV5-7 LP5-7 HB8	DB5-8 BO5-7 JV6-7		BO8-7 DB7 HB7-8 LP7	BO8-8 DB8-7 SM8-9	BO7-8 DB7-8 BR3	BO6 DB6-7 HB7 MD6	BO4-8 DB5-6 HB7	DB5 LP5 MD4-5	DB5(8) BO5-6 HB7 MD4	DB4 JV4 LP4	DBL3-4 JS2 LP4 JL4	DBL4-6 BO5 LP4-6	DBL5-6 BO4-5 BR3 SM6	BO5-7 DBL7-8 BR-3	OL3-5 SM6-8 BRP3	OL3-4 SM3-5		DBL2-3 JS1-2 JL3	DBL1-2 JS1 OL2
0	BOR		BO6-7 SM8	BO8 DB-9	BO-9 BR-3	BO8-9 SM8-9 BR-3			BO6-9 SM(6)-8	BO8-9 DB-9 BR3	BO6-8 DB8-9								BO2-5 DBL5-6 JD4-5	BO5-7 DBL7-8 SM7-8 JD7-8	BO8-9 JD9 SM-9	BO8-9 BRP3	SM(1)2-5 BO3-4	BO(7)-9		

zdroj: Plíva K. 2000

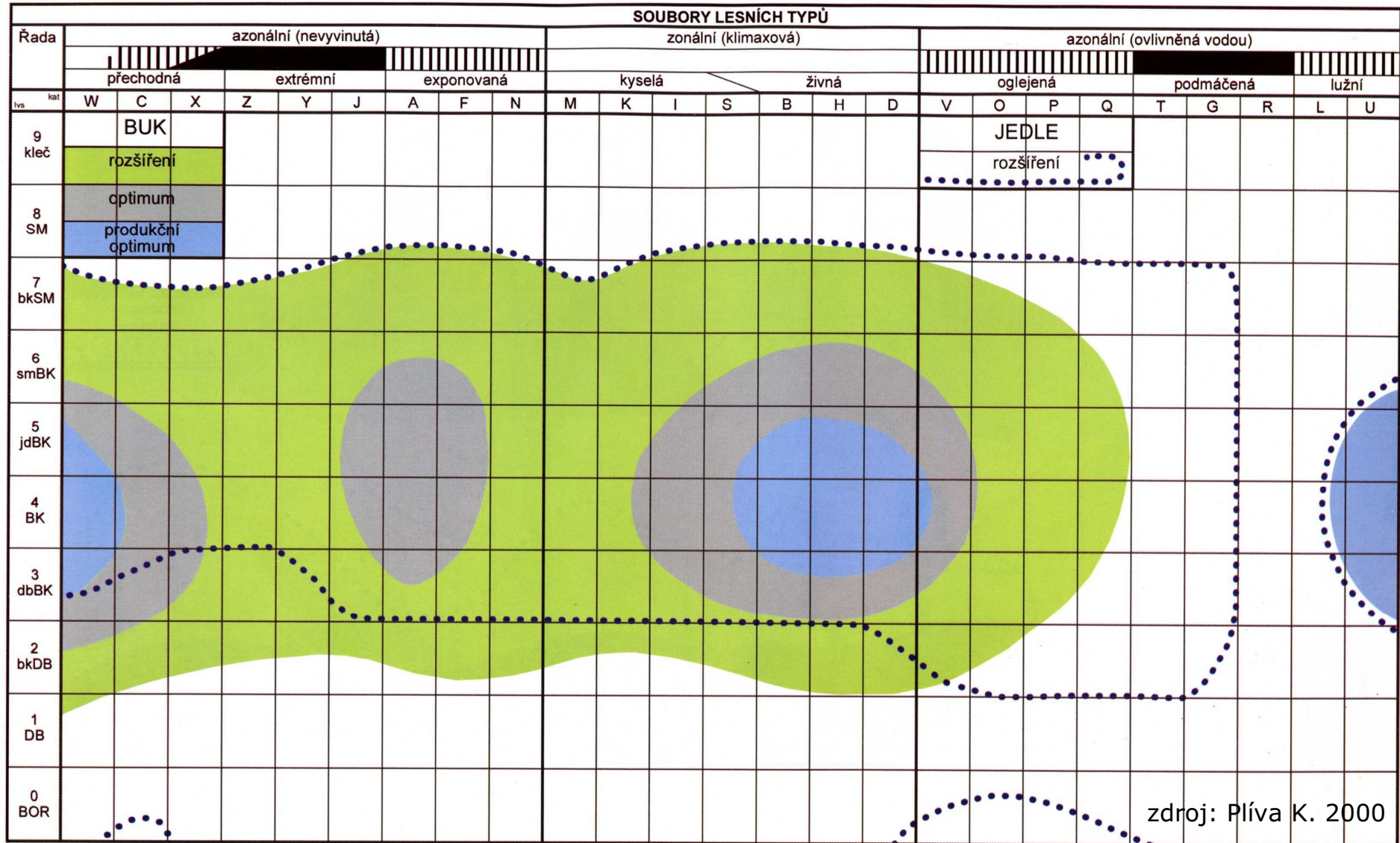
4. Co ovlivňuje základní rozhodnutí

4.1. Přírodní podmínky lesů ekologické a produkční vlastnosti dřevin

4. Co ovlivňuje základní rozhodnutí

4.1. Přírodní podmínky lesů ekologické a produkční vlastnosti dřevin

4. Co ovlivňuje základní rozhodnutí

4.1. Přírodní podmínky lesů ekologické a produkční vlastnosti dřevin

Stanovištní nároky a pěstební vlastnosti dřevin

zdroj: Plíva K. 2000

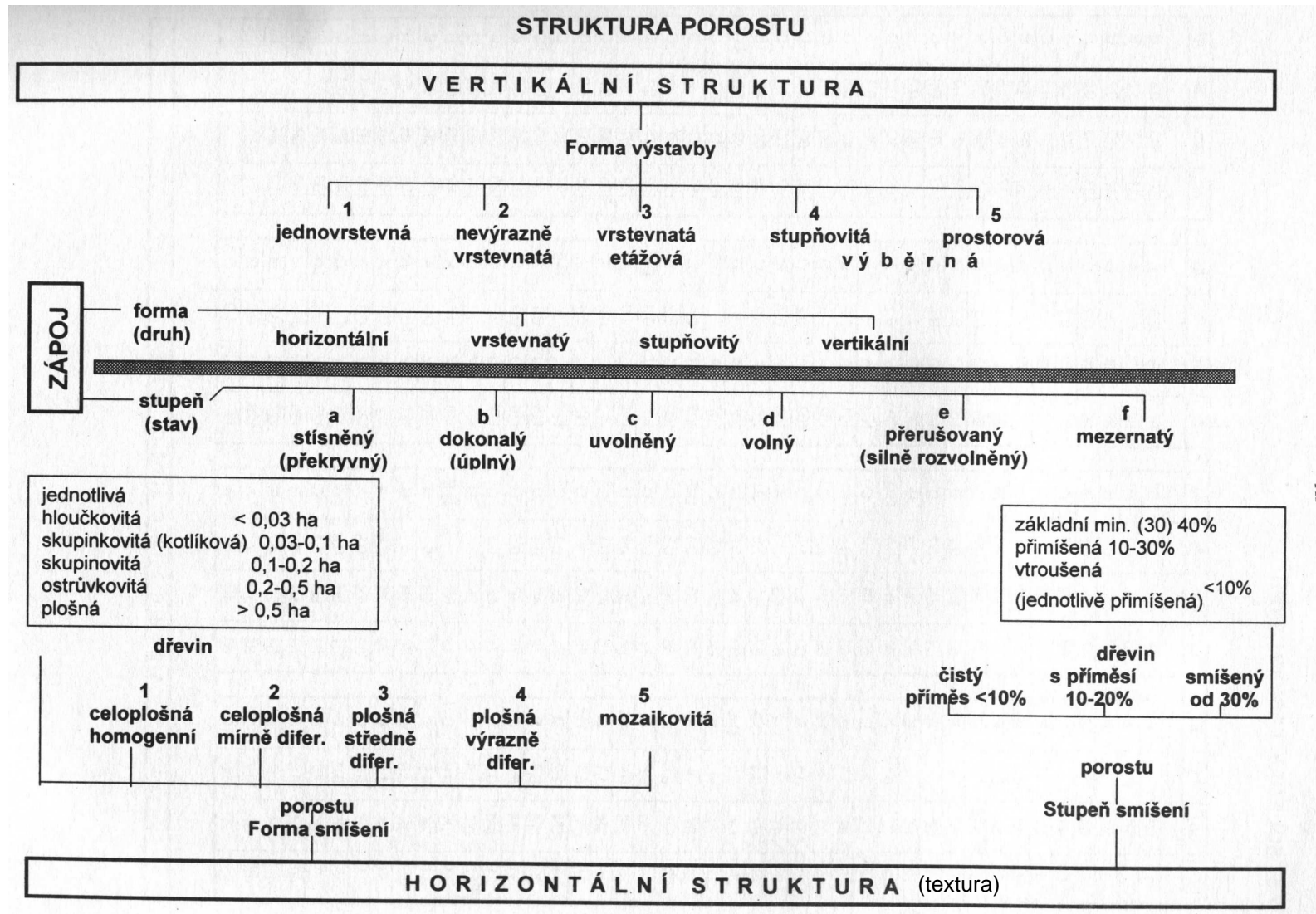
podle F. W. BAUERA (1962)

	BO	SM	JD	MD	(DBL) DB	BK	HB	LP	KL	JV	(JLH) JL	JS	BŘ	JŘ	(OLS) OL	(TPC) TP	OS	VR	
Vlhkost vzdušná	4	2	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	(4) 3	(3) 4	4	3	1. velmi vysoká, 2. vysoká, 3. střední, 4. nízká
Vlhkost půdní	3	1	2	2	(1) 3	3	3	3	2	4	2	1	4	3	(4) 1	(2) 3	3	1	--
Odolnost k zamokření	3	2	3	3	(1) 3	3	2	2	3	3	(2) 1	1	3	2	1	1	2	1	1. odolná, 3. citlivá
Nároky na teplo	3	3	2	3	(1) 2	2	3	2	2	2	(2) 1	2	3	3	2	(3) 2	3	2	1. vysoké, 2. střední, 3. malé
Odolnost k suchu	1	3	2	3	(3) 2	2	1	1	3	2	(2) 3	3	1	2	(1) 3	2	2	3	1. vysoká, 2. střední, 3. malá
Nároky na živiny	3	3	2	2	(1) 2	2	2	2	1	2	1	1	3	3	(3) 1	(2) 3	3	1	1. náročná, 2. střední, 3. skromná
Odolnost k zástinu	4	3	1	5	4	1	2	2	3	2	3	4	5	4	4	5	5	4	1. vysoká, 2. velká, 3. střední, 4. malá, 5. velmi malá
Vliv na půdní vlastnosti	5	4	2	4	2	2	1	1	2	1	1	2	3	3	2	3	3	2	1. velmi dobrý, 2. dobrý, 3. uspokojivý, 4. nedostačující, 5. špatný
Růst v mládí	2	3	4	1	3	3	2	2	2	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1. velmi rychlý, 2. rychlý, 3. mírný, 4. pomalý,
Odolnost v mrazu	1	2	3	1	3	2	1	1	2	2	2	3	1	1	1	1	1	1	1. odolná, 2. střední, 3. ohrožená
Vztah k soused. dřevinám	3	2	1	1	1	3	1	2	2	2	2	1	1	1	(1) 2	2	1	1	1. snášlivá, 2. rušivá, 3. nesnášlivá
Vhodnost jako přípr. dřevina	2	3	3	1	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1	(1) 2	(2) 1	1	1	1. vhodná, 2. méně vhodná, 3. nevhodná
Výmladnost					2	4	1	1	2	2	2	2	4	2	1	(2) 3	2	1	1. velmi vysoká, 2. velká, 3. mírná, 4. špatná
Schopnost regenerace	4	4	3	2	4	2	2	1	4	4	2	3	4	3	2	2	3	1	--
Odolnost k větru	1	4	3	2	1	2	3	2	3	3	2	3	4	3	(3) 2	3	3	3	1. velmi vysoká, 2. velká, 3. střední, 4. malá

4. Co ovlivňuje základní rozhodnutí

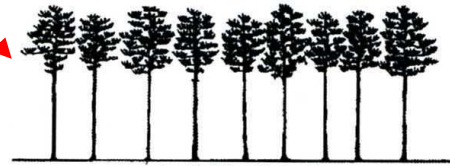
4.1. Přírodní podmínky lesů potenciální prostorová struktura porostu

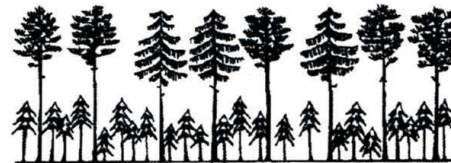
jednoetážový (stejnověký) porost

dvouetážový porost (etáže mají rozdílný věk)

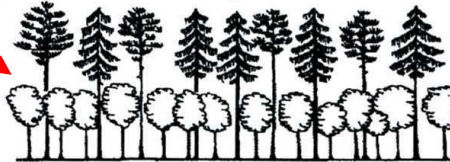
Bestandesaufbau

einschichtiger Bestand

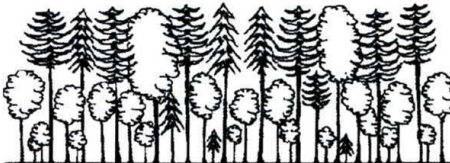
zweialtriger Hochwald

zweischichtiger Bestand

Plenterwald (stufig)

mehrschichtiger Bestand

Mittelwald

Niederwald

Rittershofer 1999

dvouetážový porost (etáže nemusí mít nutně různý věk (např. výsadba buku s modřínem))

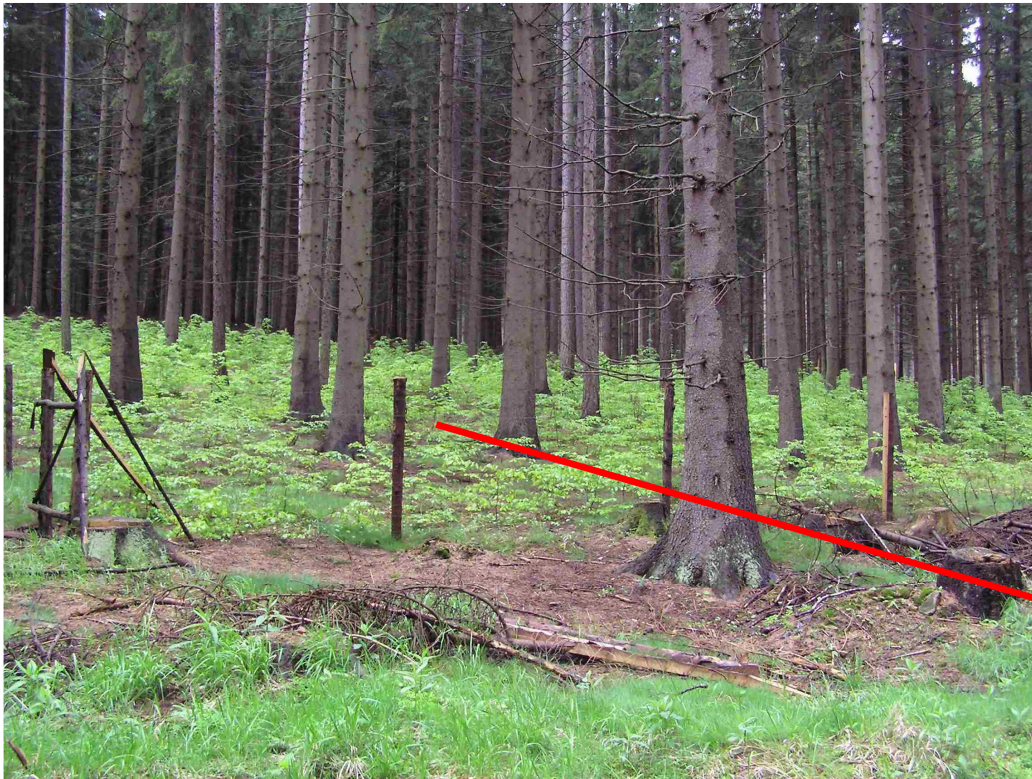
výběrný les

les střední (sdružený)

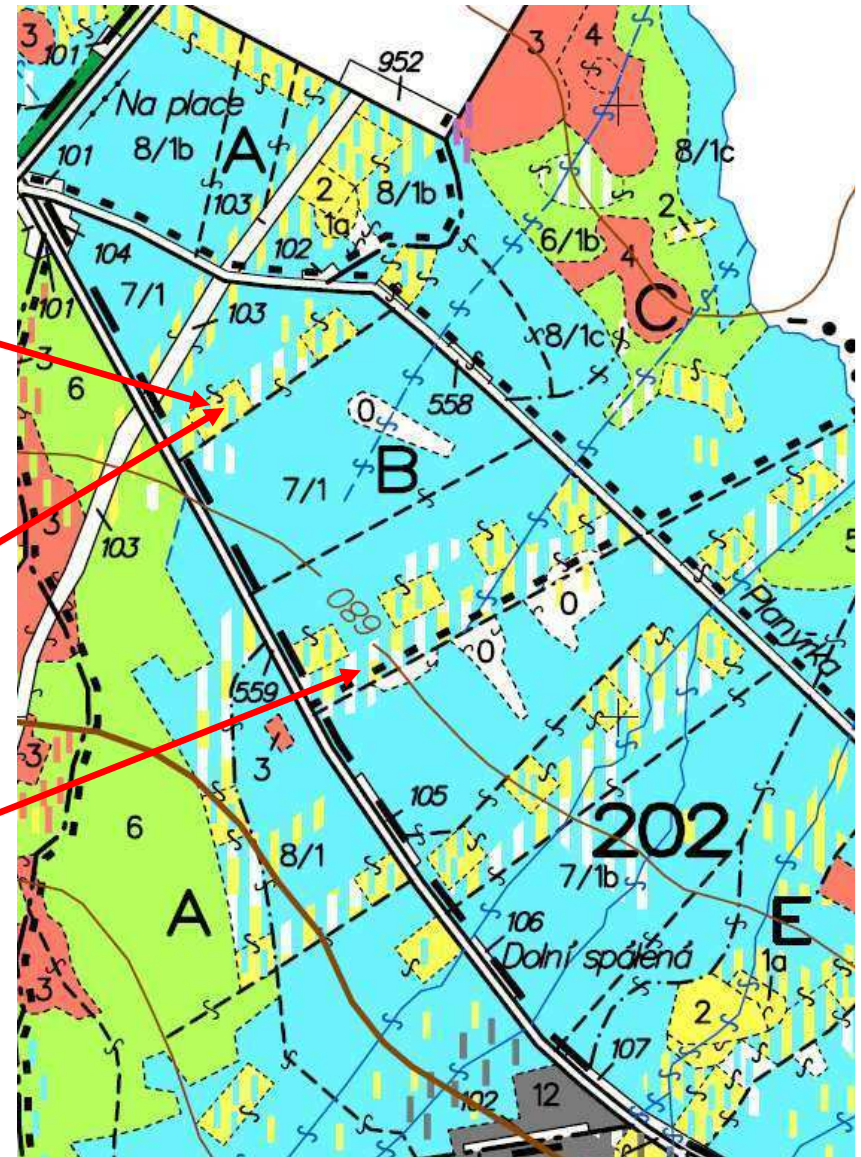
víceetážový (různověký) porost

les nízký (pařezina)

Kromě lesa středního a nízkého jsou všechny ostatní příklady ve tvaru lesa vysokého

Příklad clonného obnovního prvku s podsadbou buku

Výřez z porostní mapy s
liniemi obnovních prvků

maloplošné clonné
obnovní prvky pro buk
a jedli

proclonění smrkové
etáže formou pruhové
clonné seče

4. Co ovlivňuje základní rozhodnutí

4.1. Přírodní podmínky lesů prognózy změn přírodních podmínek

Scénáře pro globální klimatickou změnu = změna makroklimatických podmínek:

- zejména distribuce a dostupnost vody pro dřeviny
- zvýšená depozice N

současné (dřívější) modely hospodaření nebudou platit

nedovedeme přesně říci jak rychle a jak silně se podmínky budou měnit

4. Co ovlivňuje základní rozhodnutí

4.2. Aktuální stav lesních porostů

- druhová skladba ve vztahu ke stanovišti (potenciální přirozené skladbě)
- prostorová struktura porostu
- zdravotní stav porostů

4. Co ovlivňuje základní rozhodnutí

4.3. Dlouhodobé cíle vlastníka

základní představa o funkci majetku

priority ve funkčním zaměření

trvalost a vyrovnanost nebo rychlý zisk?

odpovědnost pro budoucí generace nebo krátkodobý osobní zájem?

tradiční představy a schémata o lesním hospodaření – přestávají platit

4. Co ovlivňuje základní rozhodnutí

4.4. Legislativa – společenské cíle (vlivy)

Hospodaření v lese se řídí zákony a vyhláškami:

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)

Jeho naplňování specifikováno vyhláškami; základní jsou:

Vyhl. MZe č. 83/1996 Sb. o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů

Vyhl. MZe č. 84/1996 Sb. o lesním hospodářském plánování

Hospodaření v lese je částečně regulováno zákony a vyhláškami:

např. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Zákon č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin

4. Co ovlivňuje základní rozhodnutí

4.4. Legislativa – společenské cíle (vlivy)

Hospodaření v lese je částečně regulováno zákony a vyhláškami:

např. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

    Zákon č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem
    lesních dřevin

Volba koncepce pěstění lesů – nejdůležitější základní rozhodnutí při hospodaření v lesích

Předpoklady:

1. Jaký jsou přírodní podmínky na „mém majetku“?
2. Jaký je aktuální stav lesních porostů?
3. Jaké představy, cíle má vlastník?
4. Jaké jsou legislativní limity pro můj majetek?

Rozhodnutí:

1. Cílový hospodářský soubor
2. Pěstební systém, který chci v rámci něj uplatňovat
3. Definice porostních typů (a hlavních dřevin, které chci pěstovat)
4. Definice „mých“ hospodářských souborů do LHP